

Lähettäjä hameenlinna.hao@oikeus.fi
Vastaanottaja kirjaamo@lahti.fi
Aihe Hämeenlinnan hallinto-oikeuden lausuntopyyntö Lahden kaupunginhallitukselle, dnro 2914/2022
Päiväys to 12.01.2023 08:16:43

Hei,

Ohessa liitteenä Hämeenlinnan hallinto-oikeuden lausuntopyyntö Lahden kaupunginhallitukselle.

Tätä saatetta tai sen liitettä ei tarvitse palauttaa. Mikäli mahdollista, pyydämme toimittamaan lausunnon ja pyydetyt asiakirjat sähköisesti virastopostiin hameenlinna.hao@oikeus.fi.

Asiaa hallinto-oikeudessa hoitaa hallinto-oikeuden esittelijä Katja Rytilahti.

Ystävällisin terveisin

Julian Kettunen

lainkäyttösihteeri

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
(Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5)

Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA
Puh: 029 56 42200/vaihde
sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Tämä viesti voi sisältää luottamuksellista tietoa. Mikäli ette ole viestissä tarkoitettu vastaanottaja, olkaa hyvä ja ilmoittakaa siitä lähettäjälle ja poistakaa viesti välittömästi.

Detta meddelande kan innehålla konfidentiell information. Ifall ni inte är meddelandets avsedda mottagare, vänligen informera avsändaren om detta och radera meddelandet omedelbart.

This message may contain confidential information. If you are not the intended recipient, please notify the sender and delete the message immediately.

Vastaanottaja
Lahden kaupunginhallitus

Muutoksenhaunallinen päätös
Lahden kaupunginvaltuusto 12.12.2022 § 131

Valittajat

LAUSUNTOPYYNTÖ

Hämeenlinnan hallinto-oikeus kehottaa oheisen valituksen johdosta antamaan lausunnon tai, mikäli hallintosääntö sitä edellyttää, hankkimaan valtuuston lausunnon.

Lausunnossa tulee antaa selostus asiasta, vastata oikeudenkäynnin osapuolen esittämiin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin sekä lausua esitetystä selvityksestä.

Mukaan pyydetään liittämään jäljennökset kaikista valituksenalaisen päätöksen perusteena olevista asiakirjoista.

Lausunto ja asiakirjat on toimitettava hallinto-oikeudelle **viimeistään 13.2.2023**.

Tätä lähetettä tai sen liitteitä ei tarvitse palauttaa. Mikäli mahdollista, pyydämme toimittamaan lausunnon ja pyydettyt asiakirjat sähköisesti virastopostiin hameenlinna.hao@oikeus.fi. Sähköisesti lähetettyjä asiakirjoja ei tarvitse lähettää lisäksi postitse. Jos jäljennökset hallinto-oikeuden lähettämistä valitusasiakirjoista on oheistettu lausunnon antamista koskevan päätöspöytäkirjan liitteeksi, pyydämme, että näitä jäljennöksiä ei lähetetä hallinto-oikeuteen.

Katja Rytilahti
hallinto-oikeuden esittelijä

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 HÄMEENLINNA

Puhelinnumero: 029 56 42210

Faksi: 029 56 42269

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Puhelujen hintatiedot: 029 56 –alkuisiin numeroihin soittaessa puheluista peritään vain soittajan oman operaattorin sopimuksen mukainen paikallisverkko- tai matkapuhelinmaksu.

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla

<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus/fi/>

Lähtettäjä: [REDACTED]

Lähetetty: perjantai 30. joulukuuta 2022 10.45

Vastaanottaja: HAO Hämeenlinna

Aihe: Valitus

Liitteet: Valitus_hallinto-oikeus_SVOP rahastosijoitus.pdf; Lahden kaupunginvaltuusto 12.12.2022 § 131.PDF; Lahden kaupunginvaltuusto 12.12.2022 § 131_äänestysluettelo.PDF; Lahden kaupunginvaltuusto 12.12.2022 § 131_valitusosoitus.PDF

Hei,

Liitteenä valitus Lahden kaupunginvaltuuston päätöksestä 12.12.2022 § 131.

Ystävällisin terveisin,

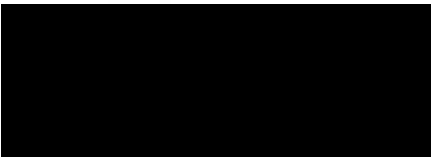
[REDACTED]
[REDACTED]

KUNNALLISVALITUS

Valituksen tekijät

1. [REDACTED]
2. [REDACTED]

Prosessiosoite

Päätös, johon jaetaan muutosta

Lahden kaupunginvaltuuston päätös 12.12.2022 § 131

Miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi

Valtuuston päätös 12.12.2022 § 131 on kumottava kokonaisuudessaan.

Lisäksi vaadimme päätöksen täytäntöönpanon kieltämistä, koska ilman sitä valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi.

Vaatimusten perustelut

Perusteena kaupunginhallituksen päätöksen kumoamiselle on kielletty EU:n valtiontuki. Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön perusteella kaupunginvaltuuston päätös Lahti Energia Oy:n pääomallainan muuntamisesta SVOP-rahastosijoitukseksi muodostaa SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun valtiontuen. Lahti Energia Oy tuottaa kaukolämpöä ja sähköä sekä räätälöityjä energiaratkaisuja yrityksille ja taloyhtiöille. Lahti Energia Oy toimii samoilla markkinoilla kuin monet yksityiset toimijatkin. Toimenpiteen luonteen arvioinnissa olennaista on se, että valtuuston päätöksellä annetaan valikoivaa etua Lahti Energia Oy:lle ja sillä vääristetään kilpailua.

Valtuuston päätöksen perusteluosan mukaan Lahti Energialla on lähivuosina tarve investoida esimerkiksi tuulivoimaan ja lisäinvestointeihin kaukolämmön tuotannon kehittämiseksi. Valtiontukisäännökset kuitenkin kieltävät tällaisen tuen markkinoilla toimivalle yhtiölle.

Lahden kaupunki on jo aiemmin myöntänyt Lahti Energia Oy:lle 60 miljoonan euron pääomallainan, josta on peritty korkoa vuositasolla 3,6 milj. euroa. Valtuuston päätöksen perusteluosan mukaan kokonaiskustannus kaupungille järjestelystä olisi 34 milj. euroa vuosilta 2023 – 2031. Tämä olisi yhdeksän vuoden ajalta kielletyn valtiontuen määrä, kun

korollinen pääoma laina muutettaisiin korottomaksi SVOP-rahastosijoitukseksi. Sekä pääomalaina että SVOP-rahastosijoitus ovat yhtiön pääomaan kuuluvaa varallisuutta, joten järjestelyllä ei olisi vaikutusta yhtiön vakavaraisuuteen tai pääomien riittävyyteen. Ainoa tosiasiallinen muutos on koron maksun poistuminen.

Pääomalainat merkitään osakeyhtiölain (OYL) mukaan yhtiön taseeseen erillisenä eränä. OYL ei määrittele pääomalainojen kirjanpidollista kohtelua, vaan kirjaaminen riippuu sovellettavasta kirjanpitonormistosta. Tietyin ehdoin laina on mahdollista kirjata myös omaan pääomaan. Vuoden 2016 alusta voimaan tullut kirjanpitolain muutos mahdollistaa pääomalainan merkitsemisen omaan pääomaan tiettyjen IFRS-sidonnaisten edellytysten täytyessä.

Euroopan unionin tuomioistuimen soveltamiskäytännössä on vakiintuneesti katsottu, että myös kunnan myöntämä tuki voi olla SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea. Tuen olemassaolon arvioinnissa on keskeistä se, että Lahti Energia Oy on kaupungin SVOP-rahastosijoituksella saamassa sellaista taloudellista etua, jota se ei olisi saanut tavanomaisissa kilpailuolosuhteissa tai tavanomaisilla markkinaehdoilla yksityisiltä rahoittajilta.

Unionin valtiontukisääntöjä sovelletaan vain toimenpiteisiin, jotka täyttävät kaikki unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa määrätyt kumulatiiviset edellytykset: 1) toimenpiteen on oltava valtion toteuttama ja rahoitettu valtion varoin, 2) siitä on oltava taloudellista etua tuensaajille, 3) edun on oltava valikoiva siltä osin kuin se suosii tiettyjä yrityksiä ja 4) toimenpiteen on vääristettävä tai uhattava vääristää kilpailua siten, että se voi vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Kaupunginhallituksen Lahti Energia Oy:n SVOP-rahastosijoitusta koskevassa päätöksessä kaikki edellytykset täyttyvät.

Valtuuston päätöksen perusteluosan mukaan on todettu, että ”EU:n valtiontukisäännökset koskevat toimintaa, jolla on rajat ylittäviä vaikutuksia” ja että ”esimerkiksi puhtaasti paikallisten palveluiden tai infrastruktuurin rakentaminen ei välttämättä ole valtiontukea EU-oikeuden merkityksessä, jos tuki ei todennäköisesti houkuttele asiakkaita muista jäsenvaltioista tai jos tuella on enimmäillään vain marginaalinen vaikutus jäsenvaltioiden välisiin investointeihin”. Kyseiset väittämät ovat virheellinen eivätkä ne vastaa 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontuen käsitteestä 19.7.2016 annettua komission tiedonantoa (2016/C 262/01) eivätkä myöskään suomalaista vakiintunutta oikeuskäytäntöä (KHO 2020:9 ja KHO 8.4.2020 T 1604). EU:n säännösten ja oikeuskäytännön edellytyksenä ei ole se, että tuki todella vaikuttaa EU-maiden väliseen kauppaan vaan ainoastaan sitä, että tuki voi vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. KHO on päätöksessään 8.4.2020 T 1604 todennut kunnan osuuskunnalle vuokraaman liiketilan osalta, että asiassa ei ole myöskään arvioitavissa, että kysymys olisi puhtaasti paikallisesta vaikutuksesta eivätkä kilpailu- ja kauppavaikutusta koskevat edellytykset saattaisi siten täytyä.

Komission tiedonannon (2016/C 262/01) 66 kohdan mukaan perussopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu etu on mikä tahansa taloudellinen hyöty, jota yritys ei olisi saanut tavanomaisissa markkinaolosuhteissa, toisin sanoen ilman valtion toimenpidettä. Tiedonannon 67 kohdan mukaan ainoastaan toimenpiteen vaikutuksilla yritykseen on merkitystä, ei valtion toimenpiteen syyllä eikä tavoitteella. Edusta on kyse aina, kun yrityksen taloudellinen tilanne paranee sellaisen valtion toimenpiteen johdosta, jonka ehdot poikkeavat tavanomaisista markkinaehdoista. Tämän arvioimiseksi yrityksen taloudellista asemaa toimenpiteen jälkeen olisi verrattava sen taloudelliseen tilanteeseen, jos toimenpidettä ei olisi toteutettu.

Tiedonannon 76 kohdan mukaan markkinataloustoimijatestin tarkoituksena on selvittää, onko valtio myöntänyt yritykselle etua, koska se ei ole toiminut markkinataloustoimijan

tapaan kyseisessä transaktiossa. Tässä suhteessa ei ole merkitystä sillä, muodostaako toimenpide julkisyhteisöjen kannalta järkevän tavan yhteiskuntapolitiikkaan (esimerkiksi työllisyys) liittyvien tavoitteiden saavuttamiseksi. Vastaavasti tuensaajan kannattavuus tai kannattamattomuus ei ole sinänsä ratkaiseva tekijä määritettäessä, onko kyseinen taloudellinen transaktio markkinaehtojen mukainen. Ratkaisevaa on se, ovatko julkisyhteisöt toimineet, kuten markkinataloustoimija olisi toiminut vastaavassa tilanteessa. Jos näin ei ole, tuensaajayritys on saanut taloudellista etua, jota se ei olisi saanut tavanomaisissa markkinaolosuhteissa ja jonka johdosta sen tilanne on edullisempi kuin sen kilpailijoiden. Valtuuston päätöksen perusteluosan mukaan järjestelyn tavoitteena on vahvistaa Lahti Energia Oy:n yhtiön tulevaisuuden kilpailukykyä ja osingonmaksukykyä sekä kasvattaa yhtiön omistaja-arvoa. Nämä yhtiön kannattavuuteen liittyvät tekijät eivät tiedonannon 76 kohdan mukaan poista kielletyn valtiontuen olettamaa.

Tiedonannon 78 kohdan mukaan sitä, onko valtion toimenpide markkinaehtojen mukainen, on tutkittava etukäteen niiden tietojen perusteella, jotka olivat saatavilla toimenpiteestä päätettäessä. Tiedonannon 79 kohdan mukaan, jos jäsenvaltio väittää, että se ei toimi markkinataloustoimijana, mutta tästä on epäilyjä, jäsenvaltion on toimitettava todisteita, joista käy ilmi, että päätös kyseisen transaktion toteuttamisesta tehtiin sellaisten taloudellisten arviointien perusteella, jotka samankaltaisissa olosuhteissa rationaalisesti toimiva markkinataloustoimija (jonka ominaisuudet vastaavat kyseisen julkisen elimen ominaisuuksia) olisi tehnyt määrittääkseen transaktion kannattavuuden tai taloudelliset edut.

Kunnan viranomaisen, tässä tapauksessa kaupunginvaltuusto, päätöksen esittelytekstissä tai valmisteluasiakirjoissa tulisi kuvata menettely, jolla on selvitetty mahdollisen tuen määrä ja laatu (hyväksyttävyyden peruste) tai jolla todetaan, että päätös ei sisällä valtiontukea. Tällaista selvitystä ei tässä tapauksessa ole esitetty.

Lahti Energia Oy toimii kilpailuilla markkinoilla eikä se toimi miltään osin julkisen vallan käyttäjänä.

Valitusoikeuden peruste ja päätöksen tiedoksi saaminen

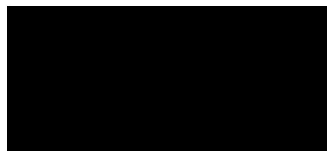
Kunnan jäsenyys.

Kuntalain 140 §:n mukaan kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Lahden valtuuston 12.12.2022 kokouksen pöytäkirja on ollut 21.12.2022 alkaen nähtävänä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa <http://www.lahti.fi>. Edellä selostetun perusteella olemme saaneet tiedon valituksen kohteena olevasta päätöksestä 28.12.2022.

Oikeudenkäyntikulut

Vaadimme Lahden kaupunkia korvaamaan tässä asiassa oikeudenkäyntikulumme laillisine korkoineen. Kulut valituksen laatimisesta ovat seitsemän sataa (700) euroa.

Lahdessa 30.12.2022

LIITTEET

- Liite 1 Lahden kaupunginvaltuuston päätös 12.12.2022 § 131
- Liite 2 Äänestysluettelo Lahden kaupunginvaltuuston päätöksessä 12.12.2022 § 131
- Liite 3 Valitusosoitus Lahden kaupunginvaltuuston päätös 12.12.2022 § 131

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 12.12.2022

§ 131

Lahti Energia Oy:n pääomalainan muuntaminen SVOP-rahastosijoitukseksi

8948/00.00.02.00/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Konserniohjauksen päällikkö Veli-Pekka Ignatius, p. 044 716 1895

Päätös

Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginvaltuusto päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että valtuutetut Merja Vahter, Jukka Ruhberg, Tuomas Sorsa ja Mira Nieminen esteellisinä poistuivat kokoushuoneesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi (Kuntalaki 97.1 §).

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää lisätä kaupungin budjettiin 60 miljoonaa euroa tilille arvopaperit ja osuudet. Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää, että Lahden kaupungin myöntämä 60 miljoonan euron pääomalaina Lahti Energia Oy:lle muutetaan sijoitetun vapaan pääoman rahasto -sijoitukseksi.

Käsittely kaupunginvaltuustossa

Pykälään oli jaettu seuraava muutosmoniste:

”Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 5.12.2022 (445 §) muuttaa kaupunginvaltuustolle 14.11.2022 § 418 tekemäänsä päätösehdotusta.

Uusi päätösehdotus kuuluu seuraavasti:

’Kaupunginvaltuusto päättää lisätä kaupungin budjettiin 60 miljoonaa euroa tilille arvopaperit ja osuudet. Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää antaa suostumuksensa, että Lahden kaupungin myöntämä 60 miljoonan euron pääomallina Lahti Energia Oy:lle voidaan muuntaa sijoitetun vapaan pääoman rahasto -sijoitukseksi.

Samalla kaupunginvaltuusto päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.’

Kaupunginhallitus on 14.11.2022 § 418 päättänyt esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

’Kaupunginvaltuusto päättää lisätä kaupungin budjettiin 60 miljoonaa euroa tilille arvopaperit ja osuudet. Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää, että Lahden kaupungin myöntämä 60 miljoonan euron pääomallina Lahti Energia Oy:lle muutetaan sijoitetun vapaan pääoman rahastosijoitukseksi.’

Osakeyhtiölain (624/2006) 12 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan ’pääomallinan velkojan suostumuksella pääomallinaa voidaan käyttää osakepääoman korotuksen maksuksi, muuntaa sijoitetuksi vapaaksi omaksi pääomaksi tai käyttää yhtiön tappion kattamiseen’.

Kaupunginhallitus päättää selvyuden vuoksi täsmentää päätösesitystään kaupunginvaltuustolle siten, että päätösesitys noudattaa osakeyhtiölain

mukaista sanamuotoa. Kaupunginvaltuuston esityslistalla 12.12.2022 § 131 olevaa päätösehdotusta muutetaan siten seuraavalla tavalla:

‘Kaupunginvaltuusto päättää lisätä kaupungin budjettiin 60 miljoonaa euroa tilille arvopaperit ja osuudet. Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää **antaa suostumuksensa**, että Lahden kaupungin myöntämä 60 miljoonan euron pääomalaina Lahti Energia Oy:lle ~~muutetaan~~ **voidaan muuntaa** sijoitetun vapaan pääoman rahasto -sijoitukseksi.’

Päätös on tarkoituksenmukaista saattaa voimaan mahdollisimman pian. Tämän johdosta kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto tarkistaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.”

Keskustelun kuluessa valtuutettu Juha Tapiola teki seuraavan palautusehdotuksen:

”Esitän asian palauttamista kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi järjestelyjen taloudellisten vaikutusten selvittämiseksi sekä järjestelyn EU:n valtioneuvoston noudattamisen varmistamiseksi.”

Ehdotusta kannatettiin.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että valtuutettu Tapiola valtuutettu Jari Pykäläisen kannattamana oli tehnyt edellä mainitun kannatetun palautusehdotuksen. Puheenjohtajan selostus hyväksyttiin.

Tämän jälkeen puheenjohtaja esitti äänestettäväksi siten, että ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista tässä kokouksessa, äänestävät jaa,

ja ne, jotka kannattavat asian palauttamista, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä todettiin, että käsittelyn jatkamista kannatti 42 valtuutettua ja sen palauttamista 9 valtuutettua viiden valtuutetun äänestäessä tyhjää ja kolmen valtuutetun ollessa poissa. Äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä: Liite 1 131 §.

Näin ollen kaupunginvaltuusto päätti jatkaa asian käsittelyä.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 14.11.2022

§ 418

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan päätösehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto päättää lisätä kaupungin budjettiin 60 miljoonaa euroa tilille arvopaperit ja osuudet. Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää, että Lahden kaupungin myöntämä 60 miljoonan euron pääomalaina Lahti

Energia Oy:lle muutetaan sijoitetun vapaan pääoman rahasto - sijoitukseksi.”

Perusteluosa

Lahti Energialla on lähivuosina tarve investoida päästöttömän energiatuotannon lisäämiseen, kuten esimerkiksi tuulivoimaan. Lisäksi huoltovarmuuden ja kustannusten alentaminen kaukolämmön tuotannon kehittämiseksi edellyttää lisäinvestointeja. Kyky osallistua tuottaviin investointeihin vahvistaisi yhtiön tulevaisuuden kilpailukykyä ja osingonmaksukykyä sekä kasvattaisi yhtiön omistaja-arvoa. Yhtiön on pystyttävä tekemään myös ylläpitoinvestointeja sähkö- ja kaukolämpöverkkoon toimitusvarmuuden varmistamiseksi.

Lahti Energia Oy:n kassavirta ei nykytasolla riitä uusien investointien toteuttamiseen ja yhtiön kyky maksaa osinkoja omistajalleen on lähivuosina vähäinen. Lahti Energia Oy:n tekemien Kyvo 2 ja Kyvo 3 investointien ja niihin otettujen lainojen alkuperäinen lyhennyssuunnitelma on osoittautunut liian kireäksi suhteessa liiketoiminnasta syntyvään kassavirtaan ja investointitarpeisiin. Investointeja varten nostettujen lainojen maksuaikataulun perusteella lainojen lyhennykset ovat lähivuosina suurimmillaan, 2022-2025 yhteensä noin 140 miljoonaa euroa.

Tehtyjen investointien rahoitukseen liittyy lainanantajan lainaehdot (kovenantit), joissa lainanantaja on asettanut ehtoja Lahti Energia Oy:n velkojen suhteelle omaan pääomaan ja käyttökateen suhteelle rahoituskuluihin. Nämä rajoittavat Lahti Energia Oy:n mahdollisuuksia rahoittaa uusia investointeja.

Lyhyen aikavälin rahoitusratkaisuna Lahti Energia Oy:n omavaraisuutta on kasvatettava ja rahoituskustannuksia pienennettävä, jotta yhtiö voi

investoida välttämättömiin ja tulevaisuuden kilpailukykyä ylläpitäviin investointeihin.

Lahti Energia Oy:llä on 60 miljoonan euron pääomalaina Lahden kaupungilta, josta se maksaa korkoja kaupungille vuonna 2023 3,6 miljoonaa euroa. Pääomalainan korkotuotot olisivat kaupungille tulevana vuosina lähes samansuuruiset. Järjestelyn kustannukset kaupungille ovat vuosina 2023-2025 noin 11 miljoonaa euroa ja vuosina 2026-2031 noin 23 miljoonaa euroa. Kokonaiskustannus kaupungille järjestelystä on 34 miljoonaa euroa vuosilta 2023-2031.

Lahden kaupunki on rahoittanut Lahti Energia Oy:n toimintaa useilla eri aikoina annetuilla lainoilla. Lainasaldo kaupungille on noin 139 miljoonaa euroa 2021 tilinpäätöksen mukaan.

Esitetystä järjestelystä yhtiöön sidottu pääoma kasvaa ilman, että pääomapanostukselle saatavat tuotot lisääntyvät samanaikaisesti. Tämä kasvattaa omistajan riskiä yhtiöön liittyen. Nyt ehdotettu ratkaisu on ensimmäinen vaihe pidempiaikaista rahoituksen uudelleenjärjestelyä. Seuraavassa vaiheessa Lahden kaupunki saattaa loppuun yhtiötä koskevan omistajastrategian, jossa tarkastellaan omistamisen tavoitteita ja tarkoitusta. Yhtiökohtaisten omistajastrategioiden toteutus määrittää yhtiön pitkän aikavälin rahoitusratkaisuja.

Ehdotetussa tasejärjestelyssä pääomalaina muunnetaan yhtiön taseessa pääomalaina kohdasta SVOP- rahastotilille. Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto eli SVOP-rahasto kuuluu osakeyhtiön oman pääoman eriin ja on yhtiön jakokelpoista vapaata omaa pääomaa (OYL:n 8 luvun 2 §). Tällä toimenpiteellä vahvistetaan yhtiön omavaraisuutta ja vähennetään rahoituskustannuksia.

Valtiontukitarkastelu

EU:n valtiontukisääntöjen mukainen valtiontuen käsite perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 artiklan 1 kohtaan. EU:n valtiontukisääntöjä sovelletaan siis silloin, kun kaikki valtiontuen tunnusmerkit täyttyvät: julkisia varoja kanavoidaan yrityksiin eli taloudelliseen toimintaan, tämä taloudellinen etu on valikoiva, toimenpide vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua, ja se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. EU:n valtiontukisäännöt koskevat toimintaa, jolla on rajat ylittäviä vaikutuksia. Esimerkiksi puhtaasti paikallisten palveluiden tai infrastruktuurin rakentaminen ei välttämättä ole valtiontukea EU-oikeuden merkityksessä, jos tuki ei todennäköisesti houkuttele asiakkaista muista jäsenvaltioista tai jos tuella on enimmillään vain marginaalinen vaikutus jäsenvaltioiden välisiin investointeihin.

Suunniteltu toimenpide ei vääristä tai uhkaa vääristää kilpailua eikä se vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Lahti Energia ei saa järjestelyn avulla sellaista kilpailullista etua, jota voidaan pitää kiellettynä valtiontukena.

EU:n valtiontukisäännöt kieltävät tuen antamisen vaikeuksissa olevalle yritykselle. Lahti Energia Oy ei ole vaikeuksissa oleva yritys, joten erilaiset toimenpiteet ovat sallittuja. Seuraavaksi tulee tarkastella toteuttaisiko markkinatoimija vastaavat toimenpiteet. Olennaista on pohtia nyt ehdotettujen ratkaisujen takaisinmaksuaikaa ja mitä muuta ehdotetulla järjestelyllä saavutetaan. Ilman toimenpiteitä Lahti Energia Oy:n kaupungille maksamat osingot jäävät pitkäaikaisesti noin miljoonan euron tasolle. Pääomalainan muuntaminen SVOP- rahastosijoitukseksi säilyttää yhtiön investointikykyä ja suunniteltujen investointien tuottotason

odotetaan olevan n. 8%. Investoinnin takaisinmaksuaika on n. 12 vuotta. Energia-alalla investointien takaisinmaksuajan ovat merkittävästi tätä pidemmät, joten tehtyä investointia voidaan pitää perusteltuna ja kannattavana.

Omistajan kannalta on olennaista tarkastella parantavatko ratkaisut omistajan saamaa tuottoa yhtiöstä. Käytännössä tulee kysyä saako omistaja yhtiöstä enemmän osinkoa pitkällä aikavälillä ehdotetun järjestelyn avulla vai ei. Jos osinkotaso palautuu viiteen miljoonaan euroon, on ehdotetun järjestelyn takaisinmaksuaika n. 9 vuotta, jota voidaan pitää hyvänä. Näin ollen voidaan todeta, että markkinatoimija tekisi vastaavan ratkaisun, mitä nyt ehdotetaan. Ja näin ollen valtiontukitarkastelussa ei löydy esteitä järjestelyn toteuttamiseksi.

Kuntalain mukainen tarkastelu

Kuntalaissa todetaan että, kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla. Koska kyseessä ei ole laina, takaus eikä muu vakuus, ei tämä lainkohta koske ehdotettua järjestelyä.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Kv: ote Lahti Energia Oy, Talouspalvelut, Provincia Oy

Lahden kaupunki

VALITUSOSOITUS, kunnallisasiat

Valitusoikeus ja valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Yhteystiedot

www.oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1

13100 Hämeenlinna

029 56 42210

faksi 029 56 42269

hameenlinna.hao(at)oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusaika ja sen alkaminen

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Annettaessa päätös asianosaiselle tiedoksi hänen suostumuksellaan sähköisenä viestinä hänen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Muuta tiedoksiantotapaa käytettäessä asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Valitusaika taloudellisin ja tuotannollisin perustein tehdystä irtisanomisesta koskevasta päätöksestä alkaa kulua vasta irtisanomisajan päättymisestä.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (HOL 32 §).

Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Tuomioistuinmaksut

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n mukaan muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään hallinto-oikeudessa ja markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksuja ja hakemusmaksuja korvauksena asian käsittelystä ja suoritetuista toimenpiteistä tuomioistuimissa 4 ja 5 §:n poikkeuksia lukuun ottamatta. Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta.

Asian käsittelyn jatkaminen = JAA, asian palauttaminen = EI

42	JAA
9	EI
5	TYHJÄÄ
3	POISSA

Rostedt Juha (kv pj) Kok.	JAA	
Ratia Jorma PS	TYHJÄÄ	
Putula Toni Kok.	JAA	
Falk Sonja KD	JAA	
Saloranta Tuija Liik.	EI	
Aaltonen Kalle PROL	JAA	
Rissanen Jari Kesk.	JAA	
Puusaari Riina Vihr.	JAA	
Lampinen Minna SDP	JAA	
Nieminen Erkki SDP	JAA	
Ripatti Tapani SDP	JAA	
Lientola Elisa Vas.	JAA	
Kaasinen Hannu PS	TYHJÄÄ	
Lehto Rami PS	TYHJÄÄ	
Oksanen Reijo Kok.	JAA	
Vaher Merja Heikkinen Minna Kok.	JAA	varavaltuutettu
Arvaja Pertti KD	EI	
Liukkonen Niko Liik.	EI	
Närhi Anita PROL	JAA	
Pakkanen Lasse Kesk.	JAA	
Kaikkonen Jouni Vihr.	JAA	
Kari Mika SDP	POISSA	
Vaara Ulla SDP	JAA	
Ruuska Sinikka SDP	JAA	
Kupiainen Anna Vas.	JAA	
Nieminen Mira PS	POISSA	
Tuomi Maarit PS	TYHJÄÄ	
Bruneau Milla Kok.	JAA	
Niinistö Sari Kok.	JAA	
Seesvaara Eero Toepfer Katja KD	EI	varavaltuutettu
Tuomaila Pasi Liik.	EI	
Hälinen Ville PROL	JAA	
Talja Martti Kesk.	JAA	
Aaltonen Eveliina Vihr.	TYHJÄÄ	
Komu Pekka SDP	JAA	
Viinikka Anneli SDP	JAA	
Hildén Sirkku (kh pj) SDP	JAA	
Päätalo Oskari Vas.	JAA	
Sorsa Tuomas PS	POISSA	

Elomaa Ville-Veikko PS	EI	
McCarron Francis Kok.	JAA	
Rahkonen Hannu Kok.	JAA	
Tapiola Juha RKP	EI	
Pykäläinen Jari Liik.	EI	
Harmaala Miina Kesk.	JAA	
Kastehelmi Minerva Vihr.	JAA	
Mäkynen Maria SDP	JAA	
Markkanen Marju SDP	JAA	
Laakso Jetta SDP	JAA	
Skinnari Ville Sairomaa Tomi SDP	JAA	varavaltuutettu
Karjalainen Pasi SDP	JAA	
Viljamaa Juha PS	EI	
Rantanen Ida Kok.	JAA	
Kiljunen Raimo Kok.	JAA	
Ruhberg Jukka Rautapää Teresa Kok.	JAA	varavaltuutettu
Lindqvist Marko Kok.	JAA	
Wallenius Jani Kok.	JAA	
Virta Sanna SDP	JAA	
Heromaa-Karjalainen Siru SDP	JAA	